

Rapport

Openbaar

Rapportnummer: 2011/127

datum: 20 juni 2007

Verzoekschrift van

mevrouw F. te P.

ingediend door

mevrouw mr. M.J.G. Jolink, advocaat te Amersfoort

met een klacht over een gedraging van

het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek

het Openbaar Ministerie te Amsterdam

Bestuursorgaan:

ad a. de beheerder van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek

(de burgemeester van Hilversum)

ad b. de minister van Justitie

Klacht

Verzoekster klaagt over de wijze waarop ambtenaren van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek op 25 oktober 2004 jegens haar zijn opgetreden. Verzoekster klaagt er in dit verband over dat de politieambtenaren:

haar niet voor verhoor hebben uitgenodigd op het politiebureau;

haar bij haar aanhouding in haar woning niet genoeg tijd hebben gegeven om zich te wassen, aan te kleden en haar medicijnen in te nemen;

haar in een observatiecel hebben geplaatst;

haar onnodig lang hebben opgehouden voor verhoor;

niet hebben gereageerd op haar bellen vanuit de observatiecel;

er niet voor hebben gezorgd dat zij ten spoedigste is bezocht door een arts;

de door de arts voorgeschreven medicijnen niet aan haar hebben verstrekt;

haar niet, althans onvoldoende, hebben geïnformeerd over de gang van zaken en de situatie van haar zoon.

Verzoekster klaagt er verder over dat de officier van justitie te Amsterdam ambtenaren van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek heeft bevolen verzoekster buiten heterdaad aan te houden. Verzoekster vindt dat de politie haar eerst voor verhoor had moeten uitnodigen op het politiebureau.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster ontdekte op 13 februari 2004 dat haar (toenmalige) echtgenoot, de heer Z een relatie had met mevrouw Y. Verzoekster verbrak omstreeks 13 februari 2004 de samenwoning met Z.
2. Op 30 augustus 2004 deed Y aangifte tegen verzoekster ter zake van onder meer belaging.
3. Op 2 oktober 2004 ontving de politie de melding "poging zelfdoding". Ter plaatse bleek dat verzoekster psychisch in de war was. In de daartoe opgemaakte mutatie in het dag- en nachtrapport van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek staat onder meer het volgende vermeld:

"...Na melding tp. Be. is verwickeld in een echtscheidingsprocedure. Ze was overstuurd naar Baarn gereden waar haar ex-echtgenoot woont. Ze kan niet overweg met de situatie van de echtscheiding. Bij haar man had ze stennis lopen maken waarbij ook de politie van Baarn tp was geweest volgens de ex. (...)

Ex heeft namelijk een relatie met de achterbuurvrouw. (...)

Be. belde de achterbuurvrouw op en vertelde dat ze met pillen een eind aan haar leven ging maken. De buurvrouw belde vervolgens de ex die samen met zijn dochter (...) ging kijken. Daar troffen ze Be. in bed aan. Be. ademde wel maar was niet aanspreekbaar.

Ambu kwam tp. Was niet nodig om Be. over te brengen naar het ziekenhuis. Be. had driemaal 50 mg Oxezepam geslikt.

Ambuverpleger had contact met de huisarts. Deze zou morgen langs komen. Dochter van Be. ging alle pillen weggoien."

4. Uit een proces-verbaal van bevindingen opgemaakt door politieambtenaar N. op 22 oktober 2004 blijkt dat verzoekster in de periode van 4 juli 2004 tot en met 9 oktober 2004 54 sms-berichten verzond naar Y en dat verzoekster twaalf maal naar Y opbelde. Uit

een proces-verbaal opgemaakt op 25 oktober 2004 blijkt van een door Y op 13 oktober 2004 aan de politie afgegeven videoband. Op die videoband is een opname te zien van een gesprek tussen Y en de zoon van verzoekster. In dat gesprek kwam onder meer het gedrag van verzoekster jegens Y aan de orde.

5. Op 25 oktober 2004 hielden politieambtenaren van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek verzoekster en haar minderjarige zoon X aan in de woning van verzoekster gelegen aan Q. De aanhouding vond plaats om 06:05 uur. De officier van justitie te Amsterdam O. gaf bevel tot deze aanhouding buiten heterdaad. De hulpofficier van justitie, V. verleende een machtiging tot binnentreden van de woning van verzoekster. Van die machtiging maakte de politie geen gebruik. Verzoekster verleende de politie toestemming tot binnentreden van haar woning.

6. De voorgeleiding van verzoekster aan de hulpofficier van justitie, L. vond plaats op het politiebureau Hilversum om 06:16 uur. De politie sloot verzoekster om 07:00 uur in. De politie stelde verzoekster om 17:30 uur in vrijheid.

7. De politie verdacht verzoekster van belaging (strafbaar gesteld in artikel 285b van het Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond, onder 2.)) van Y vanaf 20 februari 2004 tot het moment van aanhouding.

Voor dit feit is voorlopige hechtenis toegelaten.

8. Bij brief van 11 januari 2005 legde verzoekster haar klachten over onder meer de manier waarop zij op 25 oktober 2004 was aangehouden voor aan de politie.

9. Bij vonnis van 18 augustus 2005 veroordeelde de politierechter verzoekster ter zake van belaging (van Y) in de periode van 20 februari 2004 tot en met 28 oktober 2004 tot een werkstraf van 60 uur. Daarnaast veroordeelde de politierechter verzoekster tot betaling van € 500 ter zake van immateriële schadevergoeding aan Y.

10. Bij brief van 12 januari 2006 verzocht de Nationale ombudsman de korpsbeheerder onder meer om per klachtonderdeel aan te geven waarom hij de klacht wel of niet gegrond achtte. De Nationale ombudsman wees erop dat de klachten van verzoekster nooit formeel waren behandeld.

11. Bij brief van 20 januari 2006 deelde de korpsbeheerder mee dat hij de klachten van verzoekster ongegrond achtte.

12. In verband met de overzichtelijkheid zullen een aantal klachtonderdelen hieronder in een andere volgorde worden besproken dan aangegeven onder Klacht. Allereerst zal de klacht van verzoekster over het door de officier van justitie gegeven aanhoudingsbevel aan bod komen. Daarna zal de klacht van verzoekster over haar aanhouding in haar woning door de politie worden besproken. Daarna zullen een aantal klachtonderdelen over de

politie in verband met hun verwantschap gezamenlijk worden besproken.

Met betrekking tot het Openbaar Ministerie

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie te Amsterdam ambtenaren van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek heeft bevolen verzoekster buiten heterdaad aan te houden. Verzoekster vindt dat de politie haar eerst voor verhoor had moeten uitnodigen op het politiebureau. Verzoekster is van mening dat het Openbaar Ministerie onzorgvuldig handelde door onder de genoemde omstandigheden bevel tot aanhouding buiten heterdaad te geven. Dit klemt volgens haar temeer nu het Openbaar Ministerie stelt dat de precieze redenen daartoe niet meer te achterhalen zijn. Verzoekster schrok erg van deze aanhouding en ondervindt hier nog steeds nadeel van, zo liet zij weten.

2. Op 13 februari 2006 voerde een medewerkster van de Nationale ombudsman een telefoongesprek met officier van justitie O. In dat gesprek deelde O. mee dat hij zich niet meer kon herinneren om welke redenen hij in dit geval het bevel had gegeven om verzoekster buiten heterdaad aan te houden. O. had dit geval tijdens zijn piketdienst besproken. Van hetgeen O. besprak is geen schriftelijk verslag. Normaal gesproken hangt het al dan niet geven van het bevel af van de informatie die de politie aan hem over een bepaalde zaak verstrekt en van de zwaarte van de zaak, aldus O.

3. De minister van Justitie oordeelde dat de klacht van verzoekster ongegrond is. De minister gaf in zijn reactie aan dat hij zich met het oordeel daarover van het College van procureurs-generaal verenigde. De minister verzocht genoemd College op dit punt om inlichtingen. De minister gaf de verstrekte inlichtingen als volgt weer.

Als de officier van justitie eenmaal een bevel tot aanhouding buiten heterdaad heeft gegeven is er nadien in beginsel geen ruimte meer voor de politie om, zonder overleg met de officier van justitie, de verdachte alsnog uit te nodigen op het politiebureau.

De politie kan wel een eigen afweging maken met betrekking tot de wijze van aanhouden.

Het komt voor dat tijdens het overleg tussen de politie en de officier van justitie de aanhouding buiten heterdaad wordt bevolen, maar dat daarbij wordt afgesproken dat de verdachte eerst zal worden ontboden op het bureau. Per zaak wordt een afweging gemaakt, waarbij de aard en ernst van het delict, een eventueel strafrechtelijk verleden en collusie- en vluchtgevaar een rol spelen.

Uit het hiervoor onder 2. vermelde telefoongesprek bleek volgens de minister dat O. het bevel had gegeven om verzoekster buiten heterdaad aan te houden, maar zich niet veel van dit geval kon herinneren. O. had dit geval tijdens zijn piketdienst besproken. De

precieze redenen waarom verzoekster niet eerst op het bureau was uitgenodigd, zijn derhalve niet meer te achterhalen. O. beschikt niet over aantekeningen van hetgeen hij destijds met de politie had besproken over de aanhouding van verzoekster. Het overleg tussen O. en de politie (in dit geval de behandelend politieambtenaar N.) vond telefonisch plaats op 24 oktober 2004. Het bevel tot aanhouding is vormvrij, het kan zowel schriftelijk als mondeling. O. was volgens de minister dan ook niet gehouden hiervan aantekening te maken. Desondanks zijn er, aldus de minister, in het dossier aanwijzingen te vinden die de onderhavige beslissing rechtvaardigen te weten:

de ernst van de strafbare feiten;

het voorkomen van collusie gelet op feit dat de zoon van verzoekster medeverdachte was;

het feit dat de politie op 2 oktober 2004 signalen ontving dat verzoekster psychisch labiel, mogelijk zelfs suïcidaal was.

Ter toelichting op laatstgenoemd punt voerde de minister aan dat onduidelijk was welk effect een uitnodiging voor verhoor door de politie op verzoekster zou hebben gehad en dat het mogelijk was dat deze uitnodiging de situatie voor verzoekster en/of Y zou hebben doen escaleren.

Beoordeling

4. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit beginsel brengt mee dat politie en justitie bij het verrichten van het opsporingsonderzoek in beginsel dienen te kiezen voor een werkwijze die voor een verdachte het minst bezwarend is. De aanwending van strafvorderlijke bevoegdheden, zoals aanhouding buiten heterdaad, moet in overeenstemming zijn met eisen van gematigdheid en evenredigheid. Daarbij dienen politie en justitie er steeds alert op te zijn dat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van een burger door de toepassing van strafvorderlijke bevoegdheden zo gering mogelijk is.

5. Voor de beoordeling van de vraag of de officier van justitie in redelijkheid kon beslissen het bevel tot aanhouding van verzoeker te geven, is allereerst van belang of verzoekster kon worden aangemerkt als verdachte.

6. De politierechter veroordeelde verzoekster bij vonnis van 18 augustus 2005 ter zake van belaging (van Y). Hierdoor staat de rechtmatigheid van de aanhouding vast.

7. De officier van justitie maakte van zijn bevoegdheid de aanhouding van verzoekster te bevelen gebruik, zonder hieraan bijzondere voorwaarden te verbinden, zoals bijvoorbeeld de voorwaarde dat verzoekster eerst moest worden uitgenodigd om zich op het

politiebureau te melden.

Eerder heeft de Nationale ombudsman overwogen dat hij het betreurt dat het resultaat van het overleg - en de daarin besproken informatie - tussen de officier van justitie en de politie over een bevel tot aanhouding buiten heterdaad door de politie noch door de officier van justitie schriftelijk wordt vastgelegd. Controle hiervan achteraf wordt daardoor immers bemoeilijkt (zie rapport 2001/0209). Ook in dit geval is genoemd overleg tussen O. en N. niet schriftelijk vastgelegd, zodat de controle daarvan achteraf moeilijk is. Temeer nu O. tijdens het gesprek dat hij op 13 februari 2006 met een medewerkster van de Nationale ombudsman voerde meedeelde dat hij zich dit specifieke geval niet meer herinnerde. Dit geeft reden voor het doen van een aanbeveling.

De Nationale ombudsman gaat ervan uit dat N. O. tijdens het telefonische overleg over het aanhoudingsbevel op de hoogte stelde van zowel de echtscheidingsproblemen als de suïcidepoging van verzoekster. Dat de strafbare feiten waarvan verzoekster werd verdacht het gevolg waren van de echtscheidingsproblemen tussen haar en Z en dat deze problemen ook (mede) leidden tot de suïcidepoging van verzoekster acht de Nationale ombudsman voldoende aannemelijk. Gelet op dit alles lag het naar de mening van de Nationale ombudsman in de rede voor O. om de aanhouding buiten heterdaad van verzoekster in haar woning te bevelen. De Nationale ombudsman acht genoemde echtscheidingsproblematiek, de emotionele gesteldheid van verzoekster alsmede het aanwezige collusiegevaar daartoe voldoende en gegronde reden. Door de aanhouding buiten heterdaad van verzoekster te bevelen handelde O. derhalve niet in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Met betrekking tot de politie

I. Ten aanzien van het niet uitnodigen van verzoekster voor verhoor op het politiebureau

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politieambtenaren haar niet voor verhoor hebben uitgenodigd op het politiebureau. Zij bracht in dit verband naar voren dat zij om 06:05 in de ochtend in haar woning door vier politieambtenaren van haar bed is gelicht en is aangehouden. De ernst van de delicten waarvan verzoekster werd verdacht was volgens verzoekster niet dusdanig dat een dergelijke (disproportionele) aanhouding geboden was. Daarbij was de psychische gesteldheid van verzoekster volgens haar juist een contra-indicatie voor deze aanhouding en was er geen sprake van collusie gevaar. De problematiek die leidde tot de aangifte deed zich immers al geruime tijd voor. In dit geval had de politie met O. moeten overleggen met als doel om verzoekster alsnog uit te

nodigen op het bureau. Door dit na te laten is de politie tekortgeschoten.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoekster ongegrond. De korpsbeheerder stelde het volgende. Voordat officier van justitie O. het bevel tot aanhouding buiten heterdaad gaf, overlegde hij uitgebreid met N. (de behandelend politieambtenaar). O. koos er niet voor om verzoekster uit te laten nodigen om naar het bureau te komen. N. verklaarde dat er op grond van de ernst van het strafbare feit en na uitgebreid overleg met O. voor gekozen is om verzoekster buiten heterdaad aan te houden en niet uit te nodigen op het bureau. Ten slotte verklaarde de hulpofficier van justitie V. dat het afgegeven bevel getoetst was door een officier van justitie en dat voor hem alleen nog de afweging van de proportionaliteit van aanhouding overbleef. Volgens V. was het in dit geval passend om verzoekster in haar woning aan te houden.

Beoordeling

3. Ook deze klacht wordt getoetst aan het evenredigheidsvereiste. Zoals hiervoor al is vermeld moet de aanwending van strafvorderlijke bevoegdheden, zoals aanhouding buiten heterdaad, in overeenstemming zijn met eisen van gematigdheid en evenredigheid. Politie en justitie dienen er steeds alert op te zijn dat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van een burger door de toepassing van strafvorderlijke bevoegdheden zo gering mogelijk is.

4. De Nationale ombudsman gaat ervan uit dat de politie alle relevante omstandigheden van dit specifieke geval met de officier van justitie op 24 oktober 2004 besprak. Tot die omstandigheden behoren in ieder geval de aan dit alles ten grondslag liggende echtscheidingsproblematiek en het feit dat verzoekster als gevolg daarvan op 2 oktober 2004 een suïcidepoging deed. Vast staat dat N. er in ieder geval op 13 oktober 2004 van op de hoogte was dat de acties van verzoekster jegens Y. het gevolg waren van de relatie tussen Y. en Z., de (ex-)echtgenoot van verzoekster en de daarmee gepaarde gaande echtscheidingsproblemen. Dit blijkt immers uit de door N. op 22 en 25 oktober 2004 opgemaakte processen-verbaal (zie hiervoor onder Algemeen 2. en 4.). Aannemelijk is dat N. op 13 oktober 2004 ook wist van de suïcidepoging van verzoekster op 2 oktober 2004, nu de politie daarvan op 2 oktober 2004 een mutatie opmaakte. Dit alles in aanmerking genomen was er voor de politie geen aanleiding om alvorens het bevel te effectueren (opnieuw) overleg te voeren met de officier van justitie. De politie was derhalve gehouden gevolg te geven aan het bevel tot aanhouding buiten heterdaad. De politie staat immers onder gezag van de officier van justitie.

Door aan dit bevel gevolg te geven voldeed de politie aan het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van verzoekster niet genoeg tijd te geven zich te wassen, zich aan te kleden en medicijnen in te nemen

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politieambtenaren haar bij haar aanhouding in haar woning niet genoeg tijd hebben gegeven om zich te wassen, aan te kleden en haar medicijnen in te nemen. Verzoekster is uit bed gebeld en zat slechts elf minuten later op het politiebureau, zo liet zij weten.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht voor zover deze het wassen en aankleden betrof ongegrond. In zijn reactie op de klacht verwees de korpsbeheerder naar de brief van districtschef C. van 20 januari 2005 aan verzoekster. Aan de inhoud van die brief had de korpsbeheerder niets toe te voegen. De korpsbeheerder stelt zich op het standpunt dat de zoon van verzoekster, die samen met verzoekster werd aangehouden, op 25 oktober 2004 tegenover de politie verklaarde dat hij zich moest aankleden en zich kon wassen. Uit het proces-verbaal van verhoor opgemaakt op 25 oktober 2004 blijkt dat de zoon als volgt verklaarde:

"Ik ben vanochtend aangehouden. Het was vroeg, ik lag nog op bed. Mijn moeder lag ook nog op bed. Er werd aangebeld. (...) Ik moest mij aankleden. Ik kon mij zelf wassen. Daarna ben ik meegegaan. Mijn moeder moest ook mee. (...)"

Over de klacht van verzoekster dat zij niet genoeg tijd had om haar medicijnen in te nemen liet de korpsbeheerder zich niet uit.

Beoordeling

3. Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat bestuursorganen burgers die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die bestuursorganen zijn aangewezen. Het vereiste houdt onder andere in dat de politie de omstandigheden moet creëren waarin de gezondheid en het welbevinden van een burger die in zijn of haar woning buiten heterdaad is aangehouden op het vlak van medische zorg en hygiëne zo veel mogelijk zijn gewaarborgd.

4. De Nationale ombudsman stelt voorop dat verzoekster niet stelt dat de politie haar niet in de gelegenheid stelde om zich te wassen en aan te kleden, maar dat zij daar in haar visie onvoldoende tijd voor kreeg. De zoon van verzoekster die tegelijkertijd met verzoekster in haar woning door de politie werd aangehouden verklaarde dat hij zich moest aankleden en zich kon wassen. Gelet hierop kan vastgesteld worden dat verzoekster zich kon aankleden en wassen. Verzoekster gaf onvoldoende concreet aan voor welke specifieke handeling haar de tijd ontbrak. De situatie, een aanhouding buiten heterdaad in de vroege ochtenduren in de woning van verzoekster, bracht mee dat de politie gehouden

was verzoekster de gelegenheid te geven om zich aan te kleden en te wassen. Van dat laatste was sprake. Dat verzoekster dat in (zeer) korte tijd moest doen doet daaraan niet af, te minder nu dit naar het oordeel van de Nationale ombudsman inherent was aan de hiervoor genoemde aanhoudingssituatie.

Verzoekster stelt in haar verzoek van 29 juli 2005 aan de Nationale ombudsman dat zij door haar aanhouding niet aan haar medicijnen dacht. Dat verzoekster door het onverwachte en onaangename van de aanhouding niet aan haar medicijnen dacht, kan niet aan de politie worden verweten. Niet is gesteld of gebleken dat de politie op enige manier op de hoogte was dan wel kon zijn van het feit dat zij medicijnen gebruikte. Overigens was er geen aanleiding voor de politie om verzoekster aan de inname van medicijnen te herinneren.

Het politieoptreden voldeed derhalve aan het vereiste van bijzondere zorg.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van het plaatsen van verzoekster in een observatiecel

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaren haar in een observatiecel hebben geplaatst. Volgens verzoekster gebeurde dit zonder enig medisch onderzoek of enige noodzaak. Volgens verzoekster was zij overstuurd, maar dat rechtvaardigde niet dat de politie haar in een observatiecel plaatste.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoekster ongegrond en verwees onder meer naar de brief van 20 januari 2005. Volgens de korpsbeheerder leidde de bij de politie bekende melding van de zelfmoordpoging van verzoekster op 2 oktober 2004 en het feit dat zij ten tijde van haar aankomst op het politiebureau na haar aanhouding erg overstuurd was tot het oordeel dat verzoekster een gevaar voor zichzelf zou kunnen zijn. Om die reden verleende de hulpofficier van justitie, L. toestemming tot plaatsing van verzoekster in een observatiecel. Het was volgens de korpsbeheerder van belang dat de politie de gegevens over verzoekster van 2 oktober 2004 bij haar aanhouding betrok bij de beoordeling van de insluiting van verzoekster in een politiecel. De teamleider arrestantenzorg deelde mee dat verzoekster in opdracht van de hulpofficier van justitie in een observatiecel was ingesloten.

Beoordeling

3. Ook deze klacht wordt getoetst aan het vereiste van bijzondere zorg. Het vereiste houdt onder andere in dat de politie de omstandigheden moet creëren waarin de gezondheid en het welbevinden van een burger die is aangehouden en opgehouden voor verhoor op het

vlak van medische zorg zo veel mogelijk zijn gewaarborgd.

4. Ingevolge de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (verder: de Ambtsinstructie; zie Achtergrond onder 3.) is het onderwerpen van een ingeslotene aan permanente camera-observatie een maatregel die slechts is geoorloofd in die gevallen waarin sprake is van een zodanige dreiging van gevaar voor het leven of de veiligheid van de betrokkene, dat doorlopende controle ter afwending van het gevaar noodzakelijk is.

Vastgesteld kan worden dat verzoekster overstuurd was toen zij op 25 oktober 2004 op het politiebureau arriveerde. Verzoekster stelde dit immers zelf en het blijkt ook uit hetgeen de korpsbeheerder daarover stelde. Gelet op die psychische gesteldheid van verzoekster en haar bij de politie bekende suïcidepoging op 2 oktober 2004 kon L. in redelijkheid besluiten tot het verlenen van toestemming tot plaatsing van verzoekster in een observatiecel. De Nationale ombudsman acht aannemelijk dat de psychische gesteldheid van verzoekster zodanig was dat deze een bedreiging vormde voor het leven dan wel de veiligheid van verzoekster. Daarbij komt dat de politie haar in een observatiecel plaatste in afwachting van een forensisch geneeskundige van de GGD Gooi & Vechtstreek en dat de politie haar na het bezoek van genoemde arts naar een andere cel overplaatste. Gesteld noch gebleken is dat de politie naliet haar de plaatsing in een observatiecel mee te delen. Geconcludeerd kan worden dat de politie handelde conform de vereisten zoals bepaald in artikel 31 van de Ambtsinstructie.

Door verzoekster in een observatiecel te plaatsen voldeed het politieoptreden aan het vereiste van bijzondere zorg.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het niet zorgen voor een spoedig bezoek van een arts en het niet verstrekken van de door de arts voorgeschreven medicijnen

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaren er niet voor hebben gezorgd dat zij ten spoedigste is bezocht door een arts en dat zij de door de arts voorgeschreven medicijnen niet aan haar hebben verstrekt. Ondanks het feit dat de politie om 08:30 uur een arts waarschuwde, bezocht de arts verzoekster pas om 13:10 uur op het politiebureau. Verzoekster benadrukt dat de arts bij de afweging in de mate van spoed mede afging op de hem door de politie verstrekte informatie. De arts schreef verzoekster twee soorten medicijnen voor, te weten oxazepam en paroxetine. De politie verstrekte verzoekster tijdens haar verblijf op het politiebureau deze medicijnen niet, aldus verzoekster. Verzoekster gebruikte immers dagelijks medicijnen, maar was deze als gevolg van haar aanhouding vergeten in te nemen. Daarbij kwam de toestand waarin verzoekster

verkeerde. De politie (in casu de arrestantenverzorgers) had verzoekster in haar visie de medicijnen bij heenzending moeten verstrekken.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoekster ongegrond. De korpsbeheerder nam het standpunt in dat arrestanten die behoefte hebben aan een arts om 08:30 uur worden aangemeld. Het gaat meestal om een aantal arrestanten. Deze aanmelding betreft een aanvraag voor een artsenbezoek vergelijkbaar met een huisartsenbezoek aan huis. Indien er sprake is van een spoedgeval dan wordt er onmiddellijk een ambulance besteld en wordt de arrestant vervoerd naar de spoedeisende hulp van een ziekenhuis. In het geval van verzoekster betrof het geen spoedgeval, aldus de korpsbeheerder.

De arts, T. schreef verzoekster oxazepam (50 mg) en paroxetine (20 mg) voor. Deze medicijnen dienden de arrestantenverzorgers aan verzoekster op voorschrift van T. uit te reiken. Dit voorschrift hield de medicatie in en de tijdstippen waarop ze moesten worden uitgereikt, te weten om 08:00, 18:00 en 21:00 uur (oxazepam) en om 08:00 uur (paroxetine). De verstrekking geschiedde onder verantwoordelijkheid van T. Indien afwijkingen van de tijdstippen medisch wenselijk zijn, geeft de arts dit aan, aldus de korpsbeheerder. De arts schreef de medicijnen aan verzoekster (kort) na 13:10 uur voor en verzoekster werd om 17:30 uur in vrijheid gesteld. Gelet daarop en op het voorschrift van T. verstrekke de politie verzoekster geen medicijnen op het politiebureau, aldus de korpsbeheerder.

3. De teamleider arrestantenzorg K. verklaarde namens de op 25 oktober 2004 dienstdoende arrestantenverzorgers OI. en Ts. dat het tijdstip van bezoek door de arts ter beoordeling aan de arts was voorgelegd. De politie overlegde hierover om 08:30 uur met de arts. Hiermee handelde de politie volgens K. conform de "Checklist lichamelijke klachten arrestanten voor arrestantenverzorgers" (verder: de Checklist, zie Achtergrond, onder 5.). Dat de politie voorgeschreven medicijnen niet aan verzoekster verstrekke was gevolg van het feit dat verzoekster vóór de eerste verstrekking om 18:00 uur in vrijheid was gesteld, aldus K.

K. legde na zijn reactie op verzoek van de Nationale ombudsman onder meer de door hem genoemde Checklist over.

Beoordeling

4. Ook deze klacht wordt getoetst aan het vereiste van bijzondere zorg.

5. Vaststaat dat de politie de arts T. waarschuwde om 08:30 uur en dat T. verzoekster omstreeks 13:10 uur bezocht. Tevens staat vast dat er voldoende aanleiding was om verzoekster op grond van haar psychische gesteldheid in een observatiecel te plaatsen. Echter gesteld noch gebleken is dat de lichamelijke en/of de geestelijke toestand van verzoekster zodanig was dat de arts direct bij haar aankomst op het politiebureau had

moeten worden opgeroepen dan wel dat er in overleg met de arts een ambulance besteld diende te worden. Ingevolge de Checklist is voor het eerste geval aanleiding als de arrestant niet normaal aanspreekbaar is en niet weet waar hij is, niet zelfstandig kan lopen of zichtbaar of mogelijk hoofdletsel heeft. Het tweede geval doet zich voor bij andere verwondingen die medische hulp behoeven. In de gevallen dat een arrestant suikerziekte en/of epilepsie heeft en/of om medische hulp vraagt en/of methadon gebruikt en/of andere medicijnen gebruikt en bij twijfel dient overleg met de arts te worden gevoerd. Genoemde Checklist is een bijlage die gevoegd is bij het Protocol 'arrestantenzorg' GGD Gooi & Vechtstreek van augustus 2004. De Checklist is een interne richtlijn die aanwijzingen bevat voor arrestantenverzorgers over hoe te handelen in geval van diverse soorten (lichamelijke) klachten van arrestanten. De Checklist is een goed en bruikbaar hulpmiddel voor arrestantenverzorgers om een afgewogen oordeel te kunnen geven over de vraag in welke gevallen en op welk moment een arts dient te worden benaderd dan wel een ambulance dient te worden gewaarschuwd. Daarbij is van belang dat in de Checklist wordt aangegeven dat bij twijfel er altijd overleg moet worden gevoerd.

Gelet op dit alles kon de politie op grond van de Checklist besluiten om ten behoeve van verzoekster de arts te waarschuwen. Dat de politie de arts om 08:30 uur waarschuwde

geeft de Nationale ombudsman geen reden voor kritiek. Dat de arts verzoekster pas om

13:10 uur bezocht kan niet aan de politie worden tegengeworpen. Vaststaat dat de politie de arts tijdig waarschuwde. Daarnaast is gesteld noch gebleken dat de politie de arts onjuist dan wel onvoldoende over de toestand van verzoekster informeerde. De Nationale ombudsman gaat er derhalve vanuit dat de arts op basis van dit alles zelfstandig tot de beslissing kwam om verzoekster om 13:10 uur te bezoeken.

6. Tevens staat vast dat T. verzoekster de medicijnen oxazepam en paroxetine voorschreef en dat verzoekster deze medicijnen als volgt diende in te nemen: oxazepam (50 mg) driemaal daags om 08:00, 18:00 en 21:00 uur en paroxetine (20 mg) éénmaal daags om 08:00 uur.

Dit alles blijkt uit de medische advisering van T. op 25 oktober 2004 aan de politie. Onweersproken is dat de arts verzoekster bezocht om 13:10 uur. Daarnaast blijkt uit de insluitingsgegevens van verzoekster dat de politie haar om 17:30 uur in vrijheid stelde. Gelet op die beide tijdstippen en het voorschrift van T. was er voor de politie geen aanleiding om de aan verzoekster voorgeschreven medicijnen te verstrekken. Door dit tussen 13:10 uur en 17:30 uur wél te doen zou de politie immers in strijd handelen met het voorschrift van T.

De stelling van verzoekster dat de politie de medicijnen haar bij heenzending had moeten verstrekken is onbegrijpelijk. In de door de politie overgelegde medicijnbriefjes (zoals op 25 oktober 2004 geregistreerd in het arrestantenregister op naam van verzoekster) staat als

volgt vermeld:

"... Bewaarplaats medicijn: eigen fouillering (...)"

Hieruit kan worden afgeleid dat de door de arts aan verzoekster verstrekte medicijnen zich bij haar door de politie bewaarde spullen (te weten haar eigen fouillering) bevonden.

Bij heenzenning beschikte verzoekster derhalve over beide medicijnen, zodat zij deze indien zij dat nodig achtte kort na 17:30 uur, kon innemen. Niet gesteld of gebleken is dat verzoekster haar spullen bij heenzenning niet terug ontving dan wel dat de medicijnen zich niet in haar spullen bevonden.

7. Uit al het voorgaande volgt dat de politie niet in strijd heeft gehandeld met het vereiste van bijzondere zorg.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

V. Ten aanzien van het niet reageren op het bellen vanuit de observatiecel en de informatieverstrekking

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaren niet hebben gereageerd op haar bellen vanuit de observatiecel en haar niet, althans onvoldoende, hebben geïnformeerd over de gang van zaken en de situatie van haar zoon. Verzoekster stelt zich op het standpunt dat de politie haar niet vertelde hoe lang het onderzoek zou duren en wat er

met haar zoon gebeurde. Op haar bellen vanuit de cel en haar vragen deelden de politieambtenaren haar éénmaal mee dat zij voor haar niet heen en weer gingen lopen. Verder reageerde de politie niet. Volgens verzoekster was deze behandeling vernederend en onnodig.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoekster ongegrond. De korpsbeheerder deelde mee dat volgens hem verzoekster bij voortduring aan de arrestantenverzorgers vroeg hoe lang het onderzoek zou duren en wat er met haar zoon gebeurde. De arrestantenverzorgers zijn niet op de hoogte van de voortgang van het onderzoek. De arrestantenverzorgers zijn slechts aangesteld om de arrestanten te verzorgen. De arrestantenverzorgers konden derhalve geen antwoord op de vragen van verzoekster geven, aldus de korpsbeheerder. Volgens de korpsbeheerder is het mogelijk om de spreek- en luisterverbinding met de politiecel uit te schakelen indien een arrestant constant dezelfde vragen stelt en de arrestantenverzorgers steeds dezelfde antwoorden moeten geven terwijl zij meer aangehouden moeten verzorgen en die verzorging daarvoor lijdt.

Daarnaast deelde de korpsbeheerder mee dat L., de hulpofficier van justitie aan wie verzoekster was voorgeleid, verzoekster informeerde over de reden van haar aanhouding. Voorts deelde L. verzoekster mee dat de zaak in de loop van de ochtend werd onderzocht door de recherche van het district Hilversum, aldus de korpsbeheerder. Daarnaast kon verzoekster al haar vragen over de voortgang van het onderzoek en haar zoon stellen aan hulpofficier van justitie A. die verzoekster in verzekering stelde.

3. Politieambtenaar N. verklaarde dat hij verzoekster tijdens haar verhoren antwoord gaf op haar vragen over haar zoon, voor zover deze het onderzoek niet negatief beïnvloedden. Daarnaast informeerde hij haar over hetgeen haar mogelijk te wachten stond. N. informeerde verzoekster over het feit dat zij, gezien de ernst van het feit, kon worden voorgeleid bij de officier van justitie te Amsterdam en dat ditzelfde voor haar zoon kon gelden. Klaagster is vanwege haar eigen persoonlijke situatie niet voorgeleid bij de officier van justitie, aldus N.

4. Teamleider arrestantenzorg K. verklaarde namens de op 25 oktober 2004 dienstdoende arrestantenverzorgers Ol. en Ts. het volgende. De arrestantenverzorgers reageerden niet meer op het bellen van verzoekster vanuit de observatiecel nadat zij onophoudelijk bleef bellen en de arrestantenverzorgers belaagde met vragen over de voortgang van het onderzoek. De arrestantenverzorgers konden en mochten deze vragen niet beantwoorden. De arrestantenverzorgers wezen verzoekster erop dat de intercom bij misbruik korte tijd afgezet kon worden. Verzoekster bleef echter bellen. Op grond daarvan hebben de arrestantenverzorgers de intercom korte tijd uitgezet conform het gestelde in de "huishoudelijke mededelingen arrestanten" (verder: huishoudelijke mededelingen). De arrestantenverzorgers informeerden verzoekster meer dan voldoende over haar verblijf en verzorging, aldus K.

Beoordeling

Ten aanzien van het niet meer reageren op het bellen vanuit de observatiecel

5. Ook deze klacht wordt getoetst aan het vereiste van bijzondere zorg.

6. De Nationale ombudsman acht voldoende aannemelijk dat de arrestantenverzorgers de intercomverbinding met de politiecel verbraken nadat verzoekster bleef bellen en de arrestantenverzorgers belaagde met vragen over het onderzoek. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman had dát gedrag geen aanleiding voor de arrestantenverzorgers mogen zijn om de verbinding uit te schakelen. Daarbij is bepalend dat verzoekster in een observatiecel was geplaatst op grond van haar psychische gesteldheid. Alleen al om die reden hadden de arrestantenverzorgers moeten reageren op elk belsignaal van verzoekster vanuit de observatiecel, ongeacht hoe vaak verzoekster belde en welke vragen zij stelde. Door de intercom uit te schakelen liep de politie het (onverantwoorde) risico om een belsignaal van verzoekster dat wel verband hield met een acute situatie te

missen. Gelet op haar plaatsing in een observatiecel is dat laatste niet ondenkbaar. Dat de arrestantenverzoekster diverse malen wezen op de in de huishoudelijke mededelingen (zie Achtergrond, onder 4.) neergelegde mogelijkheid om bij misbruik de intercomverbinding uit te schakelen, doet aan dit alles niet af. Dat er cameraobservatie was doet er evenmin aan af, nu daardoor onvoldoende gegarandeerd was dat verzoekster permanent werd geobserveerd. Daarbij komt dat onduidelijk is of genoemde mededelingen ook van toepassing zijn op arrestanten die zich in een observatiecel bevinden. Door niet meer op het bellen van verzoekster te reageren handelden de arrestantenverzoekers in strijd met het vereiste van bijzondere zorg.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Ten aanzien van het niet dan wel onvoldoende informeren over de gang van zaken en de toestand van haar zoon

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit beginsel impliceert dat een politieambtenaar aan een burger die is aangehouden en opgehouden voor verhoor heldere informatie verschaft over de reden van aanhouding en de voorzienbare loop van het opsporingsonderzoek.

8. Uit hetgeen de korpsbeheerder stelde maakt de Nationale ombudsman op dat verzoekster ten tijde van haar voorgeleiding door L. werd geïnformeerd over de reden van aanhouding alsmede over de loop van het onderzoek. Voorts kon verzoekster volgens de korpsbeheerder aan A. haar vragen over het onderzoek en haar zoon stellen. Ten slotte valt uit de verklaring van N. af te leiden dat hij verzoekster tijdens haar verhoor in beginsel antwoord gaf op haar vragen over haar zoon en haar informeerde over hetgeen haar mogelijk te wachten stond. Daartegenover is de enkele stelling van verzoekster dat de politie haar niet dan wel onvoldoende informeerde over de gang van zaken en haar zoon niet voldoende. Uit dit alles volgt dat de politie verzoekster wel degelijk voldoende over het onderzoek en situatie van haar zoon informeerde.

De politie handelde niet in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

VI. Ten aanzien van het onnodig lang ophouden van verzoekster voor verhoor

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaren haar onnodig lang hebben opgehouden voor verhoor. Verzoekster is van mening dat zij een erg lange tijd (10,5 uur) doorbracht op het politiebureau voor het afleggen van één verklaring en het opmaken van een reclasseringsrapport. In de ogen van verzoekster was dit disproportioneel, zeker nu het een familiale aangelegenheid betrof.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoekster ongegrond. De korpsbeheerder stelde dat verzoekster ruim tien uur op het politiebureau was opgehouden voor verhoor.

Verzoekster kwam om 06:16 uur aan op het politiebureau en de officier van justitie zond verzoekster heen om 17:30 uur.

De korpsbeheerder deelde mee dat de behandelende rechercheur ervoor koos om eerst de zoon van verzoekster te horen en daarna verzoekster. N. koos hiervoor gelet op de jeugdige leeftijd van de zoon van verzoekster, die ten tijde van zijn verhoor veertien jaar oud was. N. hoorde de zoon van verzoekster op 25 oktober 2004 diverse malen, te weten omstreeks 09:54 uur, 10:25 uur, 15:09 uur en 15:20 uur. Uit de processen-verbaal is niet op te maken wanneer de verhoren eindigden. N. en Ba. verhoorden verzoekster op 25 oktober 2004 omstreeks 13:39 uur, aldus de korpsbeheerder. Ten slotte deelde de korpsbeheerder mee dat verzoekster bezoek ontving van een reclasseringsambtenaar en een arts.

3. N. verklaarde dat het onderzoek niet binnen zes uur na tijdstip aankomst plaats verhoor werd afgerond. Om die reden stelde hulpofficier van justitie A. verzoekster in verzekering. Gezien de jeugdige leeftijd van haar zoon koos N. ervoor om eerst de zoon en daarna verzoekster te horen. Verhoren vergen zorgvuldigheid en daarmee ook tijd, aldus N.

Beoordeling

4. Het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming houdt voor bestuursorganen in dat zij buiten de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen niemand zijn vrijheid mogen ontnemen. In dit verband bepaalt het ten tijde van de onderzochte gedraging geldende artikel 61 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1.) dat een verdachte niet langer dan zes uren voor verhoor mag worden opgehouden, met dien verstande dat niet wordt meegerekend de tijd tussen middernacht en negen uur 's morgens. De termijn van zes uren is een uiterste termijn en is bestemd voor verhoor. Als het verhoor binnen die termijn is beëindigd, zal dan ook onmiddellijk daarop een beslissing moeten worden genomen over de invrijheidstelling van de verdachte of over de toepassing van een ander dwangmiddel. Als het verhoor binnen de termijn van zes uren is beëindigd en geen van de vooromschreven beslissingen wordt genomen of er geen nader onderzoek wordt gedaan, met de resultaten waarvan de verdachte in een (nader) verhoor kan worden geconfronteerd, en daarmee de noodzaak tot het verhoor is komen te vervallen, moet de verdachte worden geacht niet meer "op openbaar (aan de wet ontleend) gezag" van zijn

vrijheid beroofd te zijn.

5. Vaststaat dat verzoekster na haar aanhouding om 06:05 uur op het politiebureau arriveerde, om 06:16 uur aan L. werd voorgeleid, om 15:00 uur door hulpofficier van justitie A. in verzekering werd gesteld en op last van de officier van justitie om 17:30 uur in vrijheid werd gesteld. Dit blijkt uit de door de politie overgelegde registraties uit het arrestantenregister en is door verzoekster niet weersproken. Voorts is uit het onderzoek en de door de politie overgelegde processen-verbaal gebleken dat de zoon van verzoekster door N. omstreeks 09:54 uur en omstreeks 10:25 uur werd gehoord. Anders dan de korpsbeheerder stelde vonden de verhoren van de zoon omstreeks 15:09 uur en 15:20 uur plaats op 29 oktober 2004 en niet op 25 oktober 2004. Daarnaast staat vast dat verzoekster om 13:10 uur werd bezocht door T. en op 25 oktober 2004 éénmaal werd verhoord omstreeks 13:39 uur. Tijdens dat verhoor legde verzoekster een verklaring af.

6. De politie maakte voldoende duidelijk waarom verzoekster pas om 13:39 uur werd verhoord. Zowel de korpsbeheerder als N. verklaarden immers dat de politie ervoor koos om eerst de zoon van verzoekster te horen. De reden die aan die keus ten grondslag lag, de jeugdige leeftijd van de zoon van verzoekster, acht de Nationale ombudsman van voldoende gewicht. De zoon is tweemaal verhoord, laatstelijk omstreeks 10:25 uur. De duur van beide verhoren is niet te achterhalen. Daarbij komt dat vast staat dat verzoekster om 13:10 uur door T. werd bezocht. Gelet op dit alles is het tijdstip waarop het verhoor van verzoekster aanving niet onredelijk. Over de duur van het verhoor van verzoekster bestaat geen duidelijkheid. Evenmin is komen vast te staan op welk tijdstip van de dag verzoekster werd bezocht door een reclasseringsmedewerker. Dát dit bezoek plaatsvond betwistte verzoekster niet. Niet uit te sluiten valt derhalve dat genoemd bezoek na het verhoor van verzoekster plaatsvond. Voorts blijkt uit de verklaring van N. dat hij in het overleg met de officier van justitie over de voorgeleiding van verzoekster bewerkstelligde dat verzoekster en haar zoon in verband met de persoonlijke situatie van verzoekster niet werden voorgeleid. Volgens N. was de officier van justitie aanvankelijk een andere mening toegedaan. Dat dit overleg plaatsvond weersprak verzoekster niet. Aannemelijk is dat dit overleg uitgebreid was en geschiedde ná het verhoor van verzoekster. Alle omstandigheden in aanmerking genomen is niet gebleken dat de politie heeft gehandeld in strijd met het verbod op onrechtmatige vrijheidsbeneming door verzoekster van 06:16 uur tot 17:30 uur in te sluiten op het politiebureau.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek te Hilversum is:

gegrond ten aanzien van:

het niet reageren op het bellen van verzoekster vanuit de observatiecel wegens schending van het vereiste van bijzondere zorg.

niet gegrond ten aanzien van:

het niet uitnodigen van verzoeker voor verhoor op het politiebureau;

het verzoekster niet genoeg tijd geven om zich te wassen, aan te kleden en haar medicijnen in te nemen;

het plaatsen van verzoekster in een observatiecel;

het niet ervoor zorgen dat verzoekster ten spoedigste is bezocht door een arts en het niet verstrekken aan verzoekster van de door de arts voorgeschreven medicijnen;

het niet, althans onvoldoende, informeren van verzoekster over de gang van zaken en de situatie van haar zoon;

het onnodig lang ophouden van verzoekster voor verhoor.

De klacht over de onderzochte gedraging van het Openbaar Ministerie te Amsterdam is

niet gegrond.

AANBEVELING

De Nationale ombudsman geeft de minister van Justitie in overweging om het ertoe te leiden dat het Openbaar Ministerie (kort) schriftelijk vastlegt datgene wat er in voorkomende gevallen tijdens een overleg over het al dan niet geven van een bevel tot aanhouding buiten heterdaad tussen de politie en de officier van justitie wordt besproken.

DE NATIONALE OMBUDSMAN,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 1 augustus 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw F. te Hilversum, ingediend door mr. M.J.G. Jolink, advocaat te Amersfoort, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek te Hilversum.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek werd een onderzoek ingesteld.

Naar aanleiding van de door de officier van justitie O. verstrekte informatie over het eerste klachtonderdeel werd het onderzoek uitgebreid met een klacht over een gedraging van de officier van justitie te Amsterdam. Deze gedraging wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek en de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaren (Ol., Ts., S., Ma., N., Ba. V. en O.) de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. N., V. en O., alsmede K. namens Ol. en Ts. maakten van deze gelegenheid gebruik. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor het justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier te Amsterdam over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de beheerder van het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek alsmede de minister van Justitie en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder en de minister van Justitie een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister van Justitie, K. en V. deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

V. berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reacties van de korpsbeheerder en N. gaven geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen of aan te vullen.

Verzoekster, O., Ol. en Ts. gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Het verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 29 juli 2005 met daarbij gevoegd:

brief van 11 januari 2005 van verzoekster aan het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek (verder ook: de politie);

brief van 20 januari 2005 van de politie aan verzoekster;

brief van 8 februari 2005 van de klachtencoördinator van de politie aan verzoekster;

brief van 12 mei 2005 van de hoofdofficier van justitie te Amsterdam aan verzoekster;

kopie dagvaarding van verzoekster.

De door de Nationale ombudsman opgevraagde kopieën van alle stukken die betrekking hebben op de interne klachtenprocedure.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 4 november 2005 en 22 maart 2006.

Schriftelijke reactie van 10 november 2005 van de betrokken politieambtenaar N.

Schriftelijke reactie van 10 november 2005 van de hoofdofficier van justitie te Amsterdam.

Schriftelijke reactie van de korpsbeheerder van 17 november 2005.

Schriftelijke reactie van 16 december 2005 de betrokken ambtenaar V.

Nadere schriftelijke reactie van de korpsbeheerder van 20 januari 2006.

Schriftelijke reactie namens de betrokken ambtenaren Ts. en O. van 28 februari 2006 van de teamleider arrestantenzorg.

De op 9 maart 2006 door de Nationale ombudsman opgevraagde registraties uit het arrestantenregister.

Schriftelijke reactie van 18 mei 2006 van de minister van Justitie.

Schriftelijke reactie van 18 mei 2006 van verzoekster.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Wetboek van Strafvordering

Artikel 61, zoals dat luidde op 25 oktober 2004

"1. Indien de verdachte niet overeenkomstig artikel 57 in verzekering wordt gesteld, noch overeenkomstig artikel 60 voor de rechter-commissaris wordt geleid, wordt hij in vrijheid gesteld, tenzij hij op bevel van de officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte is geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden, voor ten hoogste zes uren wordt opgehouden voor onderzoek. Tijdens het ophouden voor onderzoek wordt de verdachte gehoord.(...)"

3. Voor de berekening van de in het eerste en tweede lid bedoelde termijnen wordt de tijd tussen middernacht en negen uur 's morgens niet meegerekend. (...)"

Artikel 67, eerste lid, aanhef en onder b

"Een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven in geval van verdenking van:

(...) een der misdrijven omschreven in de artikelen 132, 138a, 138b, 139c, 139d, eerste en tweede lid, 161sexies, eerste lid, onder 1°, en tweede lid, 137c, tweede lid, 137d, tweede lid, 137e, tweede lid, 137g, tweede lid, 285, eerste lid, 285b, 300, eerste lid, 321, 323a, 326c, tweede lid, 350, 350a, 351, 395, 417bis en 420quater van het Wetboek van Strafrecht;"

2. Wetboek van Strafrecht

Artikel 285b

"1. Hij, die wederrechtelijk stelselmatig opzettelijk inbreuk maakt op eens anders persoonlijke levenssfeer met het oogmerk die ander te dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden dan wel vrees aan te jagen wordt, als schuldig aan belaging, gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of een geldboete van de vierde categorie.

2. Vervolging vindt niet plaats dan op klacht van hem tegen wie het misdrijf is begaan."

3. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buiten gewoon opsporingsambtenaar

Artikel 31

"1. De ambtenaar kan de ingeslotene na toestemming van de hulpofficier van justitie aan permanente camera-observatie onderwerpen.

2. De maatregel bedoeld in het eerste lid, is slechts geoorloofd in die gevallen waarin sprake is van een zodanige dreiging van gevaar voor het leven of de veiligheid van de betrokkene dat doorlopende controle ter afwending van dat gevaar noodzakelijk is.

3. De ambtenaar doet aan de betrokkene mededeling van de permanente camera-observatie en maakt aantekeningen van de permanente camera-observatie."

4. Huishoudelijke mededelingen arrestanten (in gebruik bij het regionale politiekorps Gooi & Vechtstreek op het politiebureau te Hilversum)

"...U staat via een spreek- en luisterverbinding in contact met de meldkamer. Voor het tot stand komen van deze verbinding kunt u op de knop drukken en daarna spreken en luisteren. Omgekeerd kan de politieambtenaar in de meldkamer contact met u opnemen. Indien uw gedrag hiertoe aanleiding geeft kan de verbinding uitgeschakeld worden. ..."

5. Checklist lichamelijke klachten arrestanten voor arrestantenverzorgers (Bijlage 3.2.1.23. bij Protocol `arrestantenzorg GGD Gooi & Vechtstreek, augustus 2004) zie bijgevoegde kopie hierna

2

2005.06328

de Nationale ombudsman